

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตลักษณ์ผาเสวยและพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ในตำบลผาเสวย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือชาวบ้านที่อาศัยในตำบลผาเสวย มีทั้งหมด 11 หมู่ จำนวนหมู่ละ 4 คน โดยแยกเป็นอาชีพ ช่างราชการ, ค้าขาย, อาชีพทำนาและนักศึกษา รวมจำนวน 44 คน และผู้บริหารท้องถิ่น จำนวน 2 คน ได้แก่ นายกเทศมนตรีและปลัดเทศบาล วัฒนธรรมอำเภอ จำนวน 1 คน ประชาชนชาวบ้าน จำนวน 3 คน อีกทั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองในตำบลจำนวน 22 คน โดยแยกเป็น กำนัน 1 คน ผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 10 คน และผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 11 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 72 คน

5.1 สรุป

จากการวิจัยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำเสนอผลการวิจัย ซึ่งมี 4 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการสำรวจเกี่ยวกับการกำหนดอัตลักษณ์

ตอนที่ 3 ผลจากการสำรวจเกี่ยวกับแนวทางการบริหารแหล่งท่องเที่ยวใหม่

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวความคิดการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 72 ราย เป็นเพศหญิง ร้อยละ 52.78 เพศชาย ร้อยละ 47.22 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 60.89 และ ประสบการณ์ 6-10 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

ตอนที่ 2 ผลการสำรวจเกี่ยวกับการกำหนดอัตลักษณ์

ผลการสำรวจเกี่ยวกับการกำหนดอัตลักษณ์พบว่าส่วนใหญ่จุดเด่นที่สำคัญของชุมชนคือ ผาเสวย ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 66.67 งานประเพณีประจำท้องถิ่นที่ยังคงมีอยู่ อันดับหนึ่งคือ บุญพะเหวด คิดเป็นร้อยละ 72.22 ส่วนในด้านของวัฒนธรรม ความเชื่อ ในชุมชนผาเสวย อันดับหนึ่งคือ งานเลี้ยงปูตา คิดเป็นร้อยละ 75.00 สินค้าหนึ่งตำบล-หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ของชุมชนผาเสวย ที่ภูมิเิงมากที่สุด อันดับหนึ่งคือ ไม้กวาดดอกหญ้า คิดเป็นร้อยละ 54.17 ในส่วนของโบราณสถาน วัดสถาปัตยกรรม ที่สำคัญต่อชุมชน ที่สุด อันดับหนึ่งคือ วัดสังวราราม คิดเป็นร้อยละ 43.06 และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับอาหาร อันดับหนึ่งคือ หน่อไม้ป่าดองอัดถุง คิดเป็นร้อยละ 41.67

ตอนที่ 3 ผลจากการสำรวจเกี่ยวกับแนวทางการบริหารแหล่งท่องเที่ยวใหม่

ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการให้ชุมชนนำอยู่ อันดับหนึ่งคือ ชุมชนเข้มแข็งช่วยเหลือเกื้อกูลกัน คิดเป็นร้อยละ 62.5 ชาวชุมชนได้รับข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมของชุมชนด้วยวิธีใด อันดับหนึ่งคือ การประชาสัมพันธ์ตามบ้าน คิดเป็นร้อยละ 61.11 ส่วนในการประชาสัมพันธ์มากที่สุด อันดับหนึ่งคือ สื่อมวลชน (วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นิตยสาร) คิดเป็นร้อยละ 36.11

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวความคิดการออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์

การออกแบบปรับปรุงภูมิทัศน์มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการคือ

1. ปัจจัยจุดใจหลักของการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย ความสะดวกและน้ำตกแก่งกะอาม ซึ่งเป็นปัจจัยทางธรรมชาติ ออกแบบต้องรักษาคงสภาพดั้งเดิมไว้ให้มากที่สุดให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี สะอาดมีลักษณะเฉพาะถิ่น

2. ปัจจัยประกอบ ได้แก่ คุณค่าดึงดูดใจของสภาพแวดล้อม ภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และลักษณะภูมิประเทศอันเป็นเอกลักษณ์ แนวคิดการออกแบบควรหลีกเลี่ยงการตัดต้นไม้ตัดเฉพาะที่บดบังทัศนียภาพและทิศทางลม ออกแบบให้สอดคล้องกับวัฒนธรรมของชุมชนภูไทผาเสวย

3. ปัจจัยสนับสนุนและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ที่พักเดินทาง การบริการอาหารและเครื่องดื่ม ห้องสุขา เป็นต้น ต้องคำนึงถึงการกำจัดขยะและน้ำเสีย ห้องสุขาต้องสะอาด มีที่ขายของฝากสินค้าหนึ่งตำบล-หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ของชุมชนผาเสวย คือ ไม้กวาดดอกหญ้า ผ้าทอมือพื้นเมือง กระติบข้าวสานจากไม้ไผ่ และของป่าจากเทือกเขาภูพาน

4. ปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม ออกแบบให้การเดินทางเข้าชมที่สะดวก ทางเดินในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่เปราะบาง ควรทำทางเดิน (Board Walk)

5.2 อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง แนวคิดการออกแบบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชน ตำบลผาเสวย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดออกแบบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชน มีประเด็นที่สามารถอภิปรายดังนี้

จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่าประชากรส่วนใหญ่มีสัดส่วนทั้งเพศชายและเพศหญิงในจำนวนใกล้เคียงกันที่มีความรู้ความสามารถในการออกแบบแนวคิดเพื่อส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน โดยคำนึงถึงปัจจัยที่สำคัญเกี่ยวกับบริบทของพื้นที่ ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของผู้คนในชุมชน รวมไปถึงความร่วมมือจากทุกองค์กรในเขตพื้นที่ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ที่ดี

5.3 ข้อเสนอแนะ

แนวความคิดการออกแบบพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมอัตลักษณ์ชุมชน ตำบลผาเสวย อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

5.3.1.1 ศึกษาข้อมูลจากแหล่งความรู้ในหลาย ๆ แหล่งและทำความเข้าใจกับเนื้อหาที่นำมาทำการวิจัยมากกว่านี้

5.3.1.2 ระบบอินเตอร์เน็ตในการทำงานอาจจะช้าเกินไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 การวิจัยในครั้งนี้ อาจมีปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายปัจจัยที่ผู้ศึกษาไม่ได้รวมไว้ในแบบสอบถามนี้ ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาในเชิงคุณภาพสำหรับปัจจัยอื่น ๆ เพิ่มเติม เพื่อให้ครอบคลุมและนำไปสู่งานวิจัยที่ดีขึ้นต่อไป

5.3.2.2 การเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างอาจน้อยเกินไป รวมถึงช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล และสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล และสถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล ควรพิจารณาถึงความเหมาะสมและความเป็นไปได้ที่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ ซึ่งมีผลกระทบต่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยตรง

5.3.2.3 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ละเอียดมากขึ้น ควรเก็บข้อมูลด้วยวิธีอื่นด้วย เช่น การสัมภาษณ์ เป็นต้น